מהדורה למורה – מקשת בענן אל צבע הארגמן

- מטרה: לזהות את הקשרים בין התחומים בשרשרת ולתרגל את הידע של כל חוליה
- זמן מומלץ: 30 דקות
- מסלול: רגיל · חט״ב (מתאים גם ליסודי עליון ולתיכון)
- הפעילות באתר: https://lemida-rav-tchumit.sites.tab.bot/c12-play.html

הנחיות להפעלה

- מומלץ לתת את הדף אחרי השיעור באתר או כשיעורי בית.
- בחלק ב׳ ייתכנו תשובות נוספות מנומקות – לקבל כל מיון עם הסבר.
- חלק ה׳ (כתיבה) מתאים להערכה מעצבת לפי המחוון שבעמוד המורה באתר.

מפתח תשובות

חלק	#	תשובה
חלק א׳	1	ד – אור לבן הוא בעצם כל הצבעים יחד.
	2	ג – כחול וכתום הם צבעים משלימים – הם בולטים זה ליד זה.
	3	ב – אדום, ירוק, כחול, צהוב – כולן באותה תבנית.
	4	א – פעם הפיקו צבע ארגמן מחלזונות – והוא היה יקר מאוד.
	5	ה – יש ים אדום, ים שחור וים לבן – ולא בטוח למה.
חלק ב׳	מדעים	אור לבן מורכב מכל הצבעים, קשת נראית כשהשמש מאחורינו והגשם לפנינו
	אמנות	צבעי היסוד בציור: אדום, צהוב וכחול, כחול וכתום הם צבעים משלימים
	לשון	שמות צבעים רבים בנויים במשקל קטול, "כחלחל" מתאר כחול חלש בעזרת הכפלה
	היסטוריה	צבע הארגמן הופק מחלזונות ים, בגדי ארגמן סימלו עושר ושלטון כי היו יקרים
	גאוגרפיה	על מפת העולם יש ים אדום, ים שחור וים לבן, מקור שמות הימים לפי צבע אינו ידוע בוודאות
חלק ג׳	1	ג – מכל הצבעים
	2	ב – כשהשמש מאחורינו והגשם לפנינו
	3	ב – כתום

חלק	#	תשובה
	4	ג – קָטֹל
	5	ג – מחלזונות ים
	6	ד – כי היה צריך אלפי חלזונות לכמות קטנה
חלק ד׳	1	אור לבן מלא צבעים
	2	גלגל הצבעים
	3	המשקל של הצבעים
	4	ארגמן – יקר מזהב
	5	ימים בצבעים
חלק ה׳	1	ציירים משתמשים בצבעים בדרך אחרת. מהו גלגל הצבעים?
	2	תשובה אישית; לבדוק: עמדה ברורה, נימוק, דוגמה
חלק ו׳	—	תשובה אישית: רעיון מרכזי ברור, נימוק/דוגמה, משפטים שלמים

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

מקשת בענן אל צבע הארגמן – דף תרגול

בשרשרת הזאת קפצנו בין תחומים: מדעים ← אמנות ← לשון ← היסטוריה ← גאוגרפיה. בדף תתרגלו את הקשרים ביניהם.

חלק א׳ – מה שייך למה?

התאימו לכל חוליה את המשפט שמתאר אותה. כתבו את האות המתאימה.

#		אות	
1	אור לבן מלא צבעים	____	א. פעם הפיקו צבע ארגמן מחלזונות – והוא היה יקר מאוד.
2	גלגל הצבעים	____	ב. אדום, ירוק, כחול, צהוב – כולן באותה תבנית.
3	המשקל של הצבעים	____	ג. כחול וכתום הם צבעים משלימים – הם בולטים זה ליד זה.
4	ארגמן – יקר מזהב	____	ד. אור לבן הוא בעצם כל הצבעים יחד.
5	ימים בצבעים	____	ה. יש ים אדום, ים שחור וים לבן – ולא בטוח למה.

חלק ב׳ – מיון לפי תחום

כתבו כל עובדה בעמודה של התחום שאליו היא שייכת.

מקור שמות הימים לפי צבע אינו ידוע בוודאות · **אור לבן מורכב מכל הצבעים** · **בגדי ארגמן סימלו עושר ושלטון כי היו יקרים** · **כחול וכתום הם צבעים משלימים** · **"כחלחל" מתאר כחול חלש בעזרת הכפלה** · **שמות צבעים רבים בנויים במשקל קטול** · **על מפת העולם יש ים אדום, ים שחור וים לבן** · **צבעי היסוד בציור: אדום, צהוב וכחול** · **צבע הארגמן הופק מחלזונות ים** · **קשת נראית כשהשמש מאחורינו והגשם לפנינו**

מדעים	אמנות	לשון	היסטוריה	גאוגרפיה

חלק ג׳ – חידון

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. ממה מורכב אור לבן?

א) מאפור ב) רק מצהוב ג) מכל הצבעים ד) מכחול בלבד

2. מתי רואים קשת בענן?

א) רק בשלג ב) כשהשמש מאחורינו והגשם לפנינו ג) רק בלילה ד) כשאין עננים

3. מה הצבע המשלים של כחול?

א) סגול ב) כתום ג) ירוק ד) שחור

4. באיזה משקל בנויים "אדום", "ירוק", "כחול"?

א) קְטוֹל ב) קָטָל ג) קָטֹל ד) מִקְטָל

5. ממה הופק צבע הארגמן?

א) מפחם ב) מפרחים ג) מחלזונות ים ד) מאבנים

6. למה בגדי ארגמן סימלו עושר?

א) כי הם היו קלים ב) כי הם זהרו בחושך ג) כי הם היו חמים

ד) כי היה צריך אלפי חלזונות לכמות קטנה

חלק ד׳ – סדר השרשרת

מספרו את החוליות לפי הסדר שבו הופיעו בשרשרת (1–5).

מספר	שלב
____	ארגמן – יקר מזהב
____	גלגל הצבעים
____	ימים בצבעים
____	המשקל של הצבעים
____	אור לבן מלא צבעים

חלק ה׳ – הקפיצה – הסבירו את הקשר

ענו במשפטים שלמים.

1. מה הקשר בין "אור לבן מלא צבעים" לבין "גלגל הצבעים"? הסבירו במילים שלכם.

2. האם השפה שלנו משפיעה על הצבעים שאנחנו "רואים"? חקרו שפות שבהן אין מילה נפרדת לכחול ולירוק.

חלק ו' – הוסיפו חוליה משלכם

לאיזה תחום נוסף הייתם קופצים מהחוליה האחרונה ("ימים בצבעים")? כתבו את החוליה החדשה: תחום, כותרת, 3 משפטי מידע ושאלת "קפיצה".

- בחרו תחום שעוד לא הופיע בשרשרת
- הסבירו מה מחבר בין החוליות
- כתבו עובדה שאפשר לבדוק

כרטיס יציאה

קשר אחד בין תחומים שהפתיע אותי:

תחום שהייתי רוצה להוסיף לשרשרת:

איך הרגשתי בקפיצות? 😀 🙂 😐
